

ARXIU
DE COMEDIAS Y CÓPIAS DE ELLAS
de
DOMINGO PERRAMON.

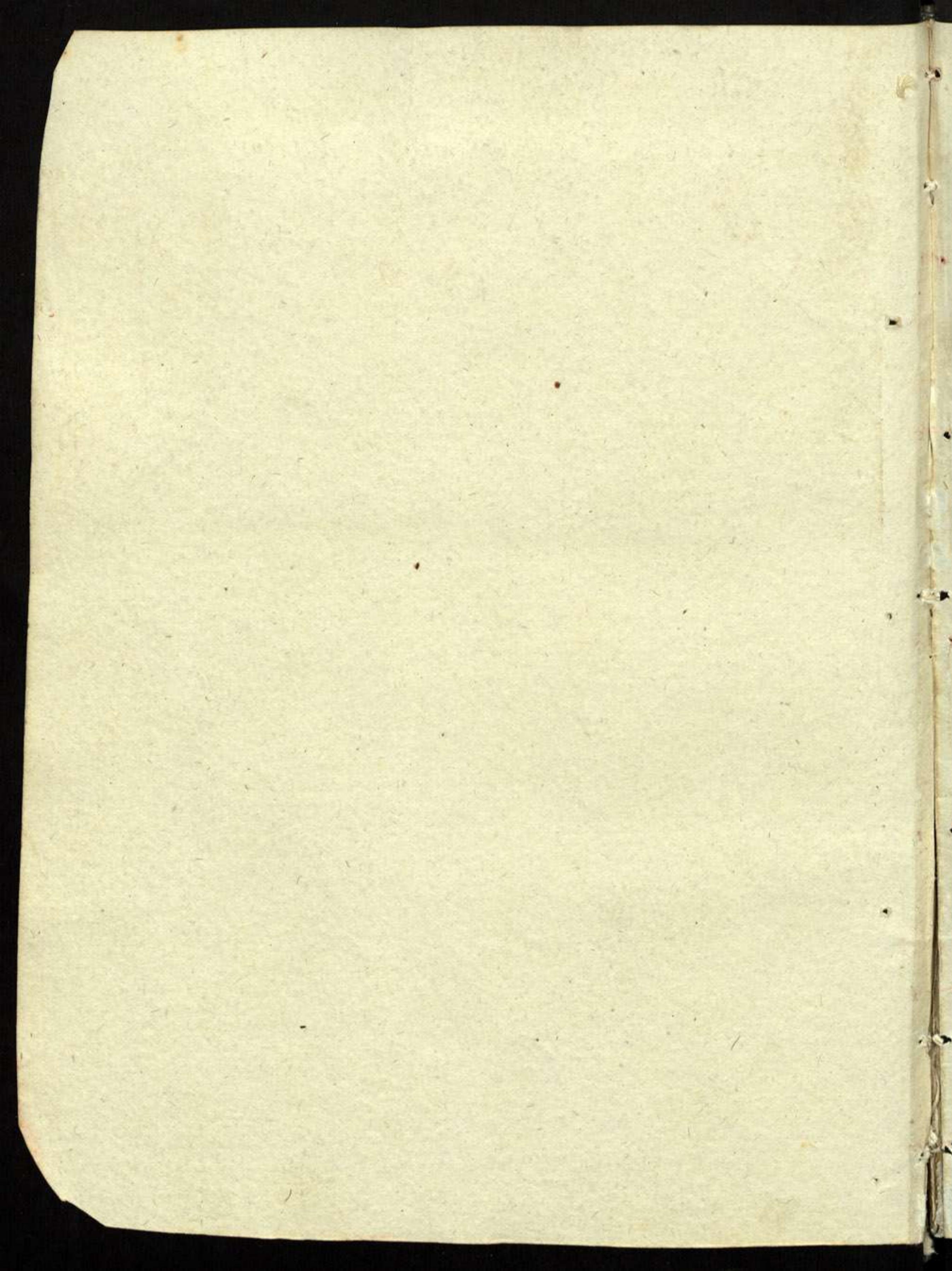
(Carre de ~~Jesus~~ 12 botiga Gracia)

TOT Á PREUS REDUÏTS.

Llogar una comedia 1 rs. id. una pessa 1½ rs. Còpias, cada plech 5 cts.

L'Avare.

765

L'Avare.

Mozart.

.....

L'Avaro.

Monolech.

Personatge.

D. Pan.

Escena representa una habitació pobre y poch amoblada. Una taula coixa; cadira idem, y altres objectes ridiculs componen lo decorat.

D. Pan que vestirà ridicul ab bata y gorra, apareix sentat a la taula ab lo calaix obert y rient.

D. Pan. ¡Ay! que m'agrada tocarlos:

que groquets, quin goig que fan.

Si algun dia m'els robessin,

¡Ay Señor! Deu us en guar.

De segur que m'moriria

d'anyoransa l'endemà.

Non meus..... m'costan suadas
(es dir, no he treballat mai)

pero m'ls he fet, no crequin
que siga falsificant.

Pels d'aixo, sovint un bon home,

ningu de mi pot dir mal,

sino que sigan ls pobres

perque n'ls faig caritat,

o algun veïn de l'escala

qui al venirme a emm~~a~~llavar

faig la sort per no deixarlli,

o ls parents, o algun estrany.

qui al sentirne oïs de cuarts

m'voldirian visitar.

Jo visch tot sol, no tinc ni dona,

ni n'he volgut tenir mai

ping l'hauria de mantindre
 y donan molts mals de caps.
 Enant algun cop m'aconsellaven
 que prengu alguna estadant
 per si m'agafa una báscia
 a la nit, yo pensojé!
 vosaltres busquen la mona
 y no m'agafaren pas.
 Fins m'inspiran piò las moscas
 que rodan per qui al voltant:
 cada nit somis lladres,
 tinc la pistola al capsal,
 y lo soroll m'esparvera
 que farigjo tot caminant.

Tanca precipitadament l'abans, y s'queda en actitud ridícula.

¡Qui hi ha? No hi soch. ¡Verge Santa!
 Si are entressiu quin apuro!

pot se'iu ve a busca algun duro

algu que pateix carpanta.

Torren demà. Ya son hora!

Vaya un susto m'han donat

(tgafa els dines) Angels meus, cap al forat

ya parlarem una altr' hora.

¡Quin goig fan ls patacons!

(Fent pi a l'armes) Fugiu d'aquí llaminerar.

(Als diners) Venien doblas ensireras

: que vull fervhos mil platons.

Bi'n sou prou d'acariadas;

bi'n sou prou de benelidas;

bi'n sou prou d'acordiadas

y bi'n sou prou de buscadas.

Pero estan lo men afany

que per no veureus perdudas

poden estar convensudas

que no nos deixare, ni a quanys.

19

Mira per les esqueixes y conversat de que vingú l'únia la amaga
en un forat de la paret y l'ataca ab un quadre de G. Pau.

Dolsas carícias meves

dormir tranquil·les

vostre carinyos amos

fidel vigila.

G. Pau guardenlas

encara que no creu-

dugas candelas.

La professió de Corpus

ares s'atansa

y yo prometo fervos

gran lluminaria,

cullir la cera

que dels ciris degota

y al carre's queda.

Si m' troves una llantia
la culturia.

Y si algú m' donés oli
vos l' encendria.

Pero per are
guardemels a las foscas
fins a trovala.

Fa un badall, y dirigintse a un armari tren un boix de pa.)

Ta lo mal de cor m' apreta
estich dejí de dos dies,
y aquet pa me dol menjarmel
guardantlo demà n' tindria.

!Caj No me l' meno deixemlo
benè aigua que també atipa:
dignum que l' ventre no sap
lo que l' hi donan. ¿Qui crida? (Dirigitse al foro)

De segui deu ser algun pobre

que sent ols de farma.

20

No te'l donare, no eridis.

A l'altre porta. M'atiran,

figurat yo no me'l menjo

y la gana'm mortifica.

Com hi ha mon no se'hont desarts

que si ls ratolins hi arriban,

de segur que no m'en deixan

ni una engruneta petita.

¡Deu! Quina poea memoria

tinc de rentar la camisa

qu'ahir vaig trobar al vespre

en un rumb d'escombraries.

Encara que te pedassos

y esta per tot desusida,

no crech que ningù la veig

a sota de la camisa levita.

despres, aquelles botes
que vaig culir l'altre dia
la una Gota Muralla
y l'altre a la Boqueria.
negras, ab un xich de sutje
no faran pias mala fila.
I aquell barret que va caure
del colomà d'En Medina
y per sort vaig replugarlo,
ben respallat farà fira.
Los pantalons forats tenen
pero ls cusiré una meia,
y tindré un vestidet cayo
si puch reculli una ermita.
La qüestió es no gasta moneda
y fer goig a una fadrina,
que tinga un reco de doblas,

per juntá ab las mevas fillas

torna a baidalla) Los pobres budells com rocan

treyem lo pià de la vista

que si me l miraba gayre

de seguir me l menjaria.

Enant va morir lo meu Pare

va dirme: «Noy es la vida,

«pels uns, castell formidable

«pels altres una joguina.

«Tu, prenla com millo t sembli,

«y deixa que la gent diga.

«No t fassí piò aquella plaga

«que l mon coneix per la critica.

.. Gi tens de gastar, gasta

.. lo mes just, fill, estalvia.

.. No t fassí piò l nom de Bata

.. perque ya t ve de familia

"Aquests diners que yo t deixo
"no son fruit de cap fatiga
"ls van guanyar yo y ta mare,
"capitan per pobles y vilas,
"ni yo vaig estrenar calces
"ni ella va estrenar faldillas,
"anabam vestits de deixas

"de la gent caritativa.

"Y i t menjas una arengada,

"Pensa qu' es una gallina

"y aciuca bé ls ulls quant passis

"per qu'hont venguin lloganissa.

"Perquè ls ulls son enveijosos

"y volent tot lo que miran.

Això ^{va} dir lo men pare

molt formal quant se moria,

y yo crech he que complexo
com fill que los consells estima

Mirant per
la finestra,

¿Pero que miro?

¡Verge Santissima!

Quins velans pobres
de carn s'atipau.

¡T'om tragueixan!

Gembla mentida;

de bona gana

castigaria

à tots los homes

que no estalvian.

¡Menjent patatas!

cols y farina!

No puch mirarlos

perque m'hirrita!

Si lo men pare

aux o'sabia,
cap d'upte m'queda
s'enfadaria.
I encara menjan
i no hi ha justicia?
Fins la piorrona
tornan à omplirne,
no crech qu'en deixin
ni gens ni nica;
ni en demà pensan
que també es dia.
Dos llums enclos
veig à la cuina.
Vull apagarlos
si'l buf m'hi arriba. (Bufa)
(Erida) jep! No m'escoltan;
riuen y eridan

ya un gos l'ha donau
talls que m'encisan.

23

(Banca la finestra y s'allunya com esquarrevarat.)

Ieu que m'perdon

la mala vista. (Pernigantre)

(A ferentre fosc). La llum del dia s'apaga

y sento que l'lit me crida
ni gresol ni llumanera
no n'hi gastat en ma vida.

Gi a la nit tinc de llevarme
que sol succehir molt poch,
com que tinc ya comprés l'esme,
fins corrents no topo en lloc.

Jo a casa no tinc visitas
ni tampoch ne vull tenir
perque espatllan las cadires
y aquesta la vull permir.

Es un recort de ls meus avis
qu'eternament vull guardá
y lo dia que yo m'mori
com a vincul quedara.

Aquesta taula recorda
grans fets del antepassats
y en aquet calaix tenian
alguns pratacous tancats.

Aquell quadre no s'recorda
ni del pintor que l'va fer
pero yo si que m'recordo
que me l'vaig trobat carè.
Tenia tot lo que tineix arre
y lo que sempre he tingut
no m'ha costat mai cap cuarto
sempre del cel m'ha vingut.
Això vaig rebre una carata

escrita d'un meu parent

24

preguntantme si al morirme
deixaria testament.

No l'hi vaig tornar contesta

ni tampoch n'hi tornaré

may mes l'hi perdono l'euart
que vaig gastar pel carte.

i Auen al diable ganassas!

¡Goch pobre! ¡Notinck un clau!

Perque ls diners que tenia,

are me ls guarda Gant Pau.

(l'aigenolla devant
del madro.)

Aquets diners quant yo m'mori

no ls donguen a cap trapella

si fensen fe una capella

perque tothom los adori.

(Pareeca y fa una accio de desfaltit.)

illú es lo que m'passa i ja deus!

Gento que la forsa m' manca
¡G. Pan! La vista s'è m' tanca
y a penas m' pueh tenir.

(Mitz cayent arriba a la taula seu a la cadira y al recolzarse cauen
tots tres.)

¡Valgam Deu! que soch pavana
això es la debilitat

que de mi s'apoderat.

y m' estich morint de gana.

No vull crida a ningú, no.

sembla qu'en cara soch vin;

m' trovarian lo mir

y de ser robat tinch po.

Al l'afany d'estalvia

estich dos dias dejú

Tan sols ho sento pertu

hermis bocinet de pa.

Pertu, que moltes vegadas,

t'hi tingut propet demí
no volgente fer patí
ab las mevas caixaladas.

A den sian estrelletas

qu'el meu cor enllumenaban,
alegrantme quant estaban
al men devant tan groquetas.

~~Ja no sentire may més~~

~~lo vostre dinch armarios,~~

~~i llynardemels G. Pan glorios!~~

~~Llynardemels los meus dínes.~~

Ja soch al calaix, tan sols

L'estarm' aquí terra in mata,

perque dech tem la bata
empastifada de pols.

~~i A den Mor! vaig à mori~~

~~que ya estic fret com lo glas~~

ya se que no, m' plorarás
perque no pensas ab mi.

La ven se m' encalla al coll.

Prou faran los mensachins

una anca de rodolins

dihent qu'hi fet mort de poll.

